Vrijdag 17 November 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4362

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

6 Legers in najaars-offensief tegen Duitsland.

Luchtaanvallen op ongekende schaal als voorbereiding.

Britten op verschillende punten aan de Maas.

Vrouwen-Hulpcorps in België aangekomen.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ.

„De Geallieerde opmars naar de Maas in het Zuid-Oosten van Nederland werd gisteren voortgezet. De tegenstand was licht. Jagerbommenwerpers boden steun door vijandelijke stellingen ten Westen van Venlo aan te vallen. Wij hebben Wessem genomen en bevinden ons binnen anderhalve kilometer van Roermond. 5 Kilometer Noordelijker werd Buggenum bevrijd, terwijl andere troepen het afwateringskanaal in het gebied van Broekheide bereikten. Aansluiting is gemaakt tussen de strijdkrachten bezuiden de Noorder Vaart en de troepen, die Meiel veroverden.

In de sector van Geilenkirchen openden onze eenheden aanvallen en kwamen zij ettelijke duizenden meters vooruit. Wij zitten in Floverich en Immendorf. Deze verrichtingen werden voorafgegaan en gesteund door luchtaanvallen in zeer grote sterkte door zware, middelzware en jagerbommenwerpers. Bij wijze van steun aan onze grondstrijdkrachten in het gebied van Geilenkirchen vielen jagerbommenwerpers ten minste 12 Duitse steden aan en bombardeerden en beschoten zij de ingegraven vijandelijke troepen, kanonstellingen en verbindingswegen. In het gebied van Düren-Eischweiler vielen 1200 zware bommenwerpers, geëscorteerd door 480 jagers de vijandelijke sterktepunten, veldbatterijen en luchtdoelkanonnen aan. Sommige escorterende jagers beschoten ook vijandelijke transporten in het gebied van Frankfort-Gissen. De bombardementen werden uitgevoerd in ongunstig weer hoewel sommige bemanningen zeiden goede resultaten te zien door de openingen in de wolken. Middelzware bommenwerpers, waarvan geen enkel vermist wordt, vielen stellingen aan te Echetz, Luchen en Eschweiler. Een andere strijdmacht van zware bommenwerpers — 1150 in getal — met een escorte van 250 jagers viel de steden Düren, Jülich en Heinsberg vlak achter de vijandelijke linies aan. De bombardementen werden geleid door meester-bommenwerpers, die meldden, dat de aanvallen uiterst geconcentreerd waren.

Dieper in Duitsland vielen andere jagerbommenwerpers spoorwegdoelen aan in de omgeving van Keulen. 8 Jagers en jagerbommenwerpers worden vermist van de verrichtingen van de dag.

Verder ten Zuiden vervolgden onze strijdkrachten de aanval en vergrootten zij de bruggenhoofden over de Moezel. Wij hebben troepen in de omgeving van Monneren, La Croix en Metzervisse in het gebied van Thionville.

Stuckauge is in onze handen en onze strijdkrachten zijn in Augny en Marly bezuiden Metz. In het gebied van Blamont-St. Die is de tegenstand matig, doch de voortgang is traag. St. Die en verschillende andere dorpen op het pad van onze opmars zijn in brand gezet door den vijand; er werden vele ontploffingen gehoord. Op de toegangswegen naar de pas van Belfort werd de snelheid van onze aanval gehandhaafd. Verschillende steden werden bevrijd ten Noorden en ten Zuiden van de rivier de Doubs" (Londen, (AP) 17.11).

GROOT LUCHT-OFFENSIEF ALS VOORBEREIDING.

door

ROBERT LUNSON.

Een nieuw algemeen luchtoffensief, dat omstreeks het middaguur van Donderdag ontketend werd door duizend Noordamerikaanse zware bommenwerpers en duizend middelzware bommenwerpers en jagers, ging vooraf aan de aanval van de Geallieerde legers in West-Europa. Eerst trokken 1200 Liberators en Vliegende Forten uit van Engeland deze veroorzaakten een ziedende hel van 25 kilometer lengte tussen Düren en Eschweiler met 36.000 brisantbommen die elk 260 pond wogen. Zij werden geëscorteerd door 450 Mustangs en Thunderbolts van de achtste luchtmacht.

Hierna kwam de reusachtige aanval op de grond ten Oosten en Noorden van Aken waarbij twee Noordamerikaanse legers begonnen te hameren voor een doorbraak naar Berlijn.

De rangeerterreinen te München werden ontwricht en brandend achtergelaten door 600 zware bommenwerpers van de 15 luchtmacht, geëscorteerd door 300 jagers. Middelzware bommenwerpers van de 9e luchtmacht stortten zich op de installaties van de Siegfried-linie langs het Westelijk front, terwijl Typhoons van de Raf de wegen en spoorlijnen in Nederland bekogelden met kanon- en mitrailleurvuur (Londen, (AP) 16.11).

HET EERSTE LEGER VALT AAN.

Het Noordamerikaanse 1e leger dat Aken veroverde heeft wederom de aanval geopend. De strijdkrachten van Generaal Hodges openden de aanval om 11 uur om er dekking van een donderend kanonvuur en een hevig luchtbombardement.

Een nieuwe aanval is hiermede geopend door het leger, dat de Duitsers uit Cherbourg verdreef, en over Frankrijk, België en Nederland Duitsland binnenrolde (Met de Noordamerikaanse strijdkrachten in Duitsland, (AP) 16.11).

HET NEGENDE LEGER IN DE STRIJD.

Officieel werd bekend gemaakt, dat het Noordamerikaanse 9e leger onder bevel van Luitenant Generaal William Simpson in Nederland in actie is gekomen. Het 9e leger viel aan om 12.45 uur nadat vliegtuigen een luchtbombardement op grote schaal uitvoerden.

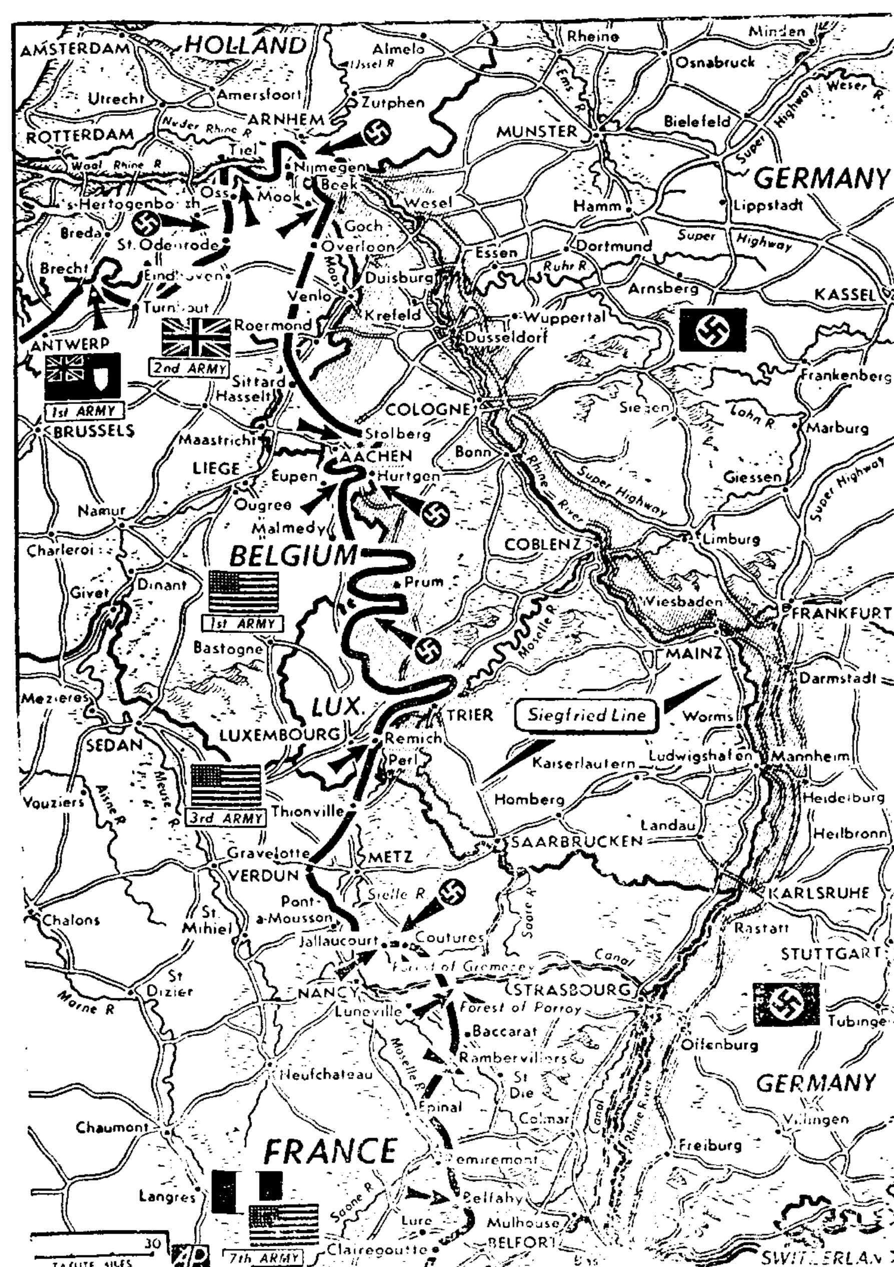
De bekendmaking, volgens welke het 9e leger practisch in de Westwal sprong, werd gedaan na twee maanden van stilzwijgen omtrent zijn bewegingen. Het laatst werd van het 9e leger gehoord twee maanden geleden toen Brest viel. Dit is het vierde Noordamerikaanse leger, dat tegen de verdedigingswerken van de Westwal bonst. De andere zijn het 1e, 3e en 7e leger (Met het Noordamerikaanse 9e leger in Nederland, (AP) 16.11).

MEER DAN 3000 ZWARE BOMMENWERPERS.

Meer dan 3000 viermotorige zware bommenwerpers ontketenden een groot nieuw Geallieerd ucht-offensief waarbij duizenden Noordamerikaanse en Britse lucht-offensief waarbij duizenden troffen in nauwe samenwerking met de troepen op de grond, die een aanvang maakten met hun grote wintercampagne (Londen, (AP) 16.11).

ONTPLOFFINGEN IN DUINKERKEN.

Naar vermeld wordt van het sinds lang belegerde Duinkerken worden ontploffingen gehoord in het centrum van de stad. Dit zou kunnen betekenen, dat de vijand besloten heeft zich over te geven in plaats van de wachten op een gestadige uitroeiing door de Geallieerde kanonnen en vliegtuigen. Het artillerievuur laaide op overal rondom de 40-kilometer lange defensieboog om de zeehaven (Londen, (AP) 16.11).

Hoewel het front enigszins gewijzigd is geeft bovenstaand kaartje een idee van de toestand nu de Geallieerde legers in West-Europa een groot najaars-offensief geopend hebben. Het 9e leger dat pas in de strijd geworpen werd, valt aan ten Noorden van de sector van het 1e leger bij Aken. Het Britse 2e leger heeft de Maas tegenover Roermond bereikt.

DE NOORDAMERIKAANSE VERLIEZEN IN WEST-EUROPA.

De verliezen van de Noordamerikaanse grondstrijdkrachten in West-Europa bedragen thans meer dan 200.000 man. Het Departement van Oorlog zeide, dat 200.340 manschappen buiten gevecht werden gesteld. 35.884 daarvan werden gedood, 145.788 gewond en 18.677 vermist tot 1 November. De verliezen van de luchtmacht zijn hier niet in begrepen, doch wel de verliezen van het 7e leger dat in Zuid-Frankrijk landde (Washington, (AP) 16.11).

EEN RUSSISCHE VERKLARING.

Een officiële Russische verklaring zeide, dat de Sovjet-Unie niet van plan is zich in te laten met de binnenlandse zaken van andere staten. Als een hoofdpunt van Moskou's politiek werd het „gezamenlijk bestaan van twee stelsels" — waarschijnlijk het communisme en kapitalisme — genoemd.

De verklaring verscheen in een artikel van Kolonel A. Galin in het Informatie-bulletin van de Sovjet-Ambassade te Washington.

Met de verklaring, dat het blok van vredelievende staten steeds krachtiger wordt, beschreef de verklaring de refertes naar het „communistisch gevaar" als een „troefkaart van Goebbels' propaganda".

Het artikel legde de nadruk op Moskou's verklaringen ten aanzien van de vreedzame na-oorlogse doeleinden van de Sovjet-Unie en sprak voorts over de „onverzoenlijke vijandschap tussen de Sovjet-regering en de imperialistische uitbreiding en agressie" (Washington, (AP) 16.11).

Het nieuws van vandaag.

Zes Geallieerde legers zijn nu geworpen in een groot najaars-offensief tegen Duitsland. Het front in West Europa waar nu fel gevochten wordt strekt zich uit van Meiel in Nederland tot het gebied vn Belfort in Frankrijk. De zes bedoelde legers zijn, van Noord tot Zuid: het Britse 2e leger, het Noordamerikaanse 9e leger, het Noordamerikaanse 1e leger, het Noordamerikaanse 3e leger. Slechts één leger is nog in betrekkelijke rust: het Canadese 1e leger, dat Zuid-West Nederland van nazies hielp schoonvegen en Walcheren thans geheel bezet heeft.

Het grote offensief van Eisenhower op het Ruhrgebied en het Rijnland kwam in volle gang toen het Noordamerikaanse 9e leger (een nieuwe verschijning) en het 1e leger gisteren omstreeks het middaguur aanvielen in het gebied rondom Aken. Duizenden Geallieerde vliegtuigen waren uitgevlogen om de stellingen in de vijandelijke Westwal en de verbindingswegen naar het achterland aan te vallen. Tot deze vliegtuigen behoorden 3000 zware bommenwerpers, die in totaal 14.000 ton aan springstoffen lieten neerstorten op de Duitse verdedigers. Het was een aanval op ongekende schaal. En intussen kwamen 650 zware bommenwerpers met een geleide van gevechtsvliegtuigen de rangeerterreinen van Munchen aanvallen. Er zijn reeds verschillende plaatsen genomen in de nieuwe aanvallen bij Aken en ten Noorden daarvan. De Britten hebben bij voortzetting van hun opmars, die twee dagen tevoren begon, op verschillende punten de Maas bereikt. En het Noordamerikaanse 3e leger vecht nog om Metz, terwijl Zuidelijker goede voortgang wordt gemaakt in de richting van de pas van Belfort.

In België, waar het Nederlandse Vrouwen Hulpcorps is aangekomen, heerst op het ogenblik een politieke beroering door de beslissing van de regering om het zogenaamde Witte leger te ontbinden en toe te laten tot het geregelde leger. De communisten protesteren natuurlijk het hardst evenals een week of wat terug in Frankrijk toen De Gaulle een dergelijke maatregel nam. En de communistische ministers in het Belgische cabinet zijn afgetreden, doch het schijnt ,dat het cabinet zonder hen zijn taak zal voortzetten.

STUDENTEN IN HET BEVRIJDE AT HENE.
Een monument voor de gedode studenten: het geestelijk gebouw van wetenschap en cultuur.

Een nieuwe wereld in opbouw.

Taak van studenten en academici.

Internationale Studentendag 1944.

Op 17 November 1941, vandaag drie jaren geleden, werd te Londen de Internationale Studentendag gesticht ter herdenking van de studenten, die in de bezette landen werden weggevoerd, gemarteld en vaak gedood.. Onze Nederlandse studenten hebben in dit verband de hoge tol betaald. Sedert 17 November 1941 is deze Studentendag gevierd. Hij bedoelt de gedachtenis te vieren van die studenten en ook leraren en hoogleren, die het slachtoffer van de bruutheid des aanvallers zijn geworden. Hij bedoelt naar voren te brengen, wat de Studenten deden en ook weer zullen doen voor het behoud van het democratisch ideaal. De laatste weken, toen Hellas bevrijd werd, zag men de studenten en oud-studenten nog weer door de straten gaan, jubelend en juichend.

ROOSEVELT

„Het tekort aan intellectuele kracht in uitgemergelde landen te verhelpen......"

Men heeft in Londense universitaire kringen de dag van 17 November gekozen, omdat op die dag in 1939 niet minder dan 156 Tsjechoslowaakse studenten door de nazies, zonder vonnis, werden gedood, terstond nadat ze gearresteerd waren. Bovendien stierven er nog 800 hunner in de Duitse concentratiekampen, de straf voor hun sympathie met den vier-en-twintigjarigen student in de medicijnen Jan Opletal van de Universiteit van Praag, die door de Duitsers doodgeschoten was in verband met zijn betoging op de Tsjechoslowaakse Onafhankelijkheidsdag.

Vele studenten, niet alleen in Tsjechoslowakije, maar overal ook in ons land, zijn door de Duitsers gedood, omdat zij begrepen dat dit het intellectuele fundament werd voor het behoud der natiën. Universiteiten werden gesloten. De eigen Duitse wetenschap werd onder censuur gezet.

President Franklin D. Roosevelt zeide bij de viering van de Internationale Studentendag in 1942:

„.... wij weten dat de aarde, die over de lichamen der gemartelde Tsjechoslowaakse studenten geworpen werd, niet de wil naar vrijheid bedekte. Het geratel der machinegeweren heeft de stemmen niet onhoorbaar gemaakt, die nog altoos roepen om het recht van een volk dat zelf zal beslissen hoe het zal denken en leven.

Dit zijn de beginselen, welke de jeugd van elk land inspireren. Het zijn de beginselen geweest, alle eeuwen door van alle studenten. In de overwinning, welke wij thans gaan bevechten en in de vrede welke wij ons voorstellen thans te gaan verzekeren ligt de practische taak voor de jongelingschap van alle landen. In hun samenwerking hebben zij een speciale zending. Zij dienen te weten, dat er op onze aarde grote gebieden zijn, waar een heel geslacht van jonge mensen en vrouwen uitgeroeid zijn door een oneerlijken en goddelozen tyran. Uit de grote reserve van moedige en geestdriftige studenten en oudstudenten moet dit tekort worden aangevuld om de intellectuele kracht van uitgemergelde landen wederom op peil te brengen. Met het heldere oog en de vaste hand der jeugd moeten zij helpen die betere wereld naar welke wij streven, tot stand te brengen".

Verleden jaar werd door de Tsjechoslowaakse Nationale Studentenvereniging in New York de volgende oproep gericht tot de studenten van de gehele wereld:

„Wanneer het bloedbad voorbij is, zullen vele gruwelverhalen worden toegevoegd aan die schat welke thans de toorn van alle rechtvaardig denkende mensen heeft opgewekt. Maar geen daarvan zal gruwelijker zijn dan dat van de 17e November 1939. Binnen de muren van de grote Karel universiteit te Praag, welke slechts enkele tientallen jaren daarvoor zichzelf had hervonden, voedden de studenten de vlam welke hun vaderen hadden ontstoken. Zij waren zich niet bewust van het gevaar dat hen met een slag zou verdelgen. Maar in de nacht kwamen de wolven, gewapend met de meest machtige instrumenten van vernieling die men maar had uitgedacht. Zij lichtten de studenten van hun bedden. Midden in hun streven naar de grote vervulling des levens, stonden zij plotseling voor uitroeing en vernieling. Zo snel ging alles in zijn werk, dat velen hunner terstond werden neergemaaid door machinegeweren. Anderen werden in vrachtauto's geladen en buiten gedood en begraven. Hun graven bleven zonder uiterlijk kenteken. Sommigen werden in slavernij weggevoerd. Hun enige misdaad was dat zij droomden van een lichtende wereld, stralend van waarheid en schoonheid.

Het komt ons nu ongelooflijk voor, dat de studenten over de gehele wereld zich niet in acht genomen hebben. Maar de oorlog was pas begonnen, de omwentelingen broeiden nog niet. De nazievuist had met alle geweld toe-

Een nieuwe wereld in opbouw 2.

geslagen en verlamming heerste over het land. De barbarij, met al haar uiterlijk vertoon van geweld en innerlijke voosheid, had een natie verzengd door de mooiste hoop van haar toekomst uit te roeien. De trots van de Tsjechoslowaakse leraren, de hoop van Tsjechoslowaakse vaders en moeders, jongens en meisjes, die ternauwernood tot man en vrouw waren geworden — waar zijn zij nu? Hoevelen hebben deze georganiseerde massamoord overleefd? Wat is het lot van hen, die nog leven? Langzame kwijndood in concentratiekampen of slavernij als de galleislaven van weleer is het kruis dat zij moeten dragen, omdat zij ernaar streefden een heerlijke bestemming te vervullen. De universiteiten zijn gesloten, zelfs de middelbare scholen zijn dicht gegaan, omdat de nazies verklaarden dat een natie waaruit Hus, Comenius, Dvorák, Smetana en Masaryk voortkwamen, op zal houden te baren. Terechtstelling na terechtstelling heeft de geestelijke vlam van on-

ze natie gedood. Hoogleraren, academici, schilders en toneelkunstenaars zijn niet meer. Er zijn thans in Tsjechoslowakije geen studenten meer.

De Tsjechoslowaakse studenten, die in ballingschap hun medestudenten herdenken die vernedering hebben ondergaan, zeggen tot de studenten van de gehele wereld:

„Vergeet het niet. Besluit, dat nimmer meer de waardigheid van den mens verlaagd zal worden tot de status van een opgejaagd dier. Neemt met al uw macht deel aan de oorlog tegen den anti-Christ en gaat na de overwinning niet terzijde staan. Een nieuwe wereld is in opbouw, edeler dan de vorige. Laat dit het monument zijn dat wij stichten voor onze gemartelde vrienden. Laat dit de beloning zijn voor de offers, die studenten in alle verdrukte landen gebracht hebben. Helpt nu en helpt later in de wederopbouw van ons nieuwe gebouw van wetenschap en cultuur".

Staf-Sergeant John Ranke Jr. koopt een editie van „Stars and Stripes" in Rome, waarin de herkiezing van President Roosevelt wordt bekend gemaakt.

ARUBA

POLITIEBERICHTEN.

Niet uitgekeken.

In de loop van de vorige week liep een jongen genaamd H.B. bij het oversteken van de straat tegen de achterzijde van een vrachtwagen A-1253 waardoor hij kwam te vallen en schaafwonden aan beide benen, benevens een wond aan het voorhoofd op liep. Na hem Eerste Hulp te hebben verleend is hij door den dokter naar huis gezonden. Den bestuurder van de vrachtwagen treft geen schuld.

Ongeloofwaardige fabel.

Een politie-patrouille constateerde dat twee manspersonen bezig waren een personen auto A-1173, welke tegen een lichtpaal aanstond te Cura Cabai, vandaar te verwijderen. Deze auto was kenlijk tegen die paal aangereden, en was zwaar beschadigd. Eerst verklaarde een van hen dat het zijn motorrijtuig was en dat het was gestolen, waarna hij het op deze plaats teruggevonden had. De politie sloeg echter geen geloof aan deze fabel en hierna verklaarde hij (R.B.) dat hij zelf als bestuurder was opgetreden, achter het stuur in slaap was gevallen en tegen de paal was aangereden.

Had moordplannen.

Politie-assistentie werd gevraagd voor een dreigende vechtpartij in de Skandinavië-Bar. Bij aankomst der politie bleek dat een zekeren E.C.K. was bedreigd geworden met doodslag door den manspersoon P.M. die ook nog in de bar aanwezig was. P.M. door de politie overgebracht bleek nog met een geopend zakmes in een zijner broekzakken rond te wandelen en verklaarde inderdaad, van plan te zijn geweest, om K. te snijden.

Zou de politie moris leren.

Een zeeman kwam nabij het Hollywood-Hotel naar een politie-patrouille en eiste onmiddellijke opneming in het Hospitaal van een vriend van hem, die door de politie zou zijn mishandeld geworden. Hij nam een dreigende houding aan, zeggende dat hij de politie wel „moris zou leren". Toen de politie-dienaren hem aanmaanden zich rustig te gedragen, rende hij in het Hollywood-Hotel en greep een stoel waarmede hij naar buiten kwam op de patrouille af. Onder verzet is hij vervolgens overgebracht naar de Hoofdpoort alwaar hij ter kalmering en ontnuchtering in bewaring werd gesteld. Hij bleek te zijn de 36-jarige G. de Z. behorende tot een in de haven liggende tanker.-

Mishandeling van „Sproetje".

De vrouwspersoon genaamd M.H. bijgenaamd „Sproetje" deed aangifte van mishandeling door een manspersoon in de Ballantine Bar. Bij aankomst van de politie was de dader echter reeds verdwenen.

Venezolanen in „Curaçao"

Ontstond een vechtpartij tussen enige Venezolaanse bezoekers Ontstond een vechtpartij tussen enige Venezolaanse bezoekers in het Café „Curaçao" aan de Grensweg. De vechtpartij werd door de politie gestopt, waarna de zaak werd ontruimd en de orde en rust ter plaatse hersteld.

Naar den dokter.

Werd aan de politiewacht Sint Nicolaas medegedeeld, dat er een verkeersongeval had plaats gehad in de B. v.d. Zeppenfeldtstraat, nabij de van Rensselaerstraat. Het bleek dat een personen-auto, bestuurd door G.H.G. was geslipt op het natte wegdek en vervolgens tegen het hek en balcon van de spreekkamer van Dr. Orth was opgereden, waardoor het hek was vernield. De auto was eveneens zwaar beschadigd. De oorzaak van het ongeval is waarschijnlijk te wijten aan te grote snelheid en drankinvloed.

Brand in de motor.

Ontstond een klein brandje in een motorrijtuig nabij de Essopomp te Sint Nicolaas, waar men probeerde de motor te starten door benzine in de carburator te gieten. De inmiddels uitgerukte motorbrandspuit behoefde geen dienst te doen, daar de brand met eigen middelen reeds was geblust.

Kwam er bekaaid af.

Deed de manspersoon B.J. Le G. aan een patrouille mede, dat hij was mishandeld geworden door een vrouwspersoon, thuis behorende in het hotel "Hija del Dia". Hij had verschillende kleinere wonden aan het hoofd. Bij onderzoek bleek echter dat deze manspersoon aan het vechten was geweest met bedoelde vrouwspersoon.

Waande zich op het slagveld.

Werd door A.L. politie-assistentie gevraagd, daar bij het Hotel „Hija del Dia" een dronken zeeman aan het gooien was met stenen en flessen naar bestuurders. De politie trof aldaar een beschonken zeeman aan, genaamd J.O.N., die als de dader werd aangewezen. Hij werd overgebracht naar de Lago Hoofdpoort, waarna zijn „shore-pass" werd ingetrokken.

Eerste slachtoffer.

Verscheen de vrouwspersoon genaamd I.F. wonende Helfrichstraat te Sint Nicolaas met haar zevenjarig zoontje, die gebeten was door een hond in de cunucu ten Noorden van Sint Nicolaas. Zij wenste dat door den eigenaar van de hond de doktersrekening en medicijnen zouden worden betaald. De politie ,die den eigenaar van de hond opspoorde, waarbij de hond erkend werd, stelde J., den eigenaar, in kennis van het voorgevallene. Deze laatste was bereid de onkosten te betalen. Dit was de eerste maal, dat de hond een mens had gebeten.

Sterke drang naar sterke drank.

Werd politie-assistentie gevraagd door A. in het 't V. daar enige personen in zijn bar aan de B. v.d. V. Zeppenfeldtstraat op de deur aan het slaan waren en rum eisten. Bij aankomst van de politie namen de rustverstoorders ijlings de vlucht.

Een avond uit.

Deed de manspersoon v. Ch. wonende Marktstraat 8, alhier, aangifte dat zijn personen-auto A-781 de vorige avond door onbevoegden was weggenomen, terwijl het motorrijtuig voor zijn woning stond geparkeerd. Om ongeveer 11.30 uur werd het motorrijtuig aangetroffen achter de garage van de Firma Viana te Sint Nicolaas, terwijl het zwaar beschadigd was. In het motorrijtuig werden ettelijke lege rumflessen aangetroffen, van de daders geen spoor.

De grote zwaai.

Reed de bestuurder van een personen-auto A-1203, genaamd N.I.B. daarmede waarschijnlijk met te grote snelheid, door de bocht bij de politiewacht Sint Nicolaas naar de B. v.d. Veen Zeppenfeldtstraat, waarbij het motorrijtuig slipte op het natte. modderige wegdek. Hierbij raakte het motorrijtuig een paal van het telefoonnet, waarbij alle draden afknapten en de personenauto met een grote zwaai op het trottoir terecht kwam. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. De auto liep zware schade op.

NIEUWE MILITAIRE REVUE.

De Dienst van O. & O. is weer gereed met een nieuwe muzikale revue, welke de volgende week op 21, 22 en 23 November in het Theater Roxy zal worden vertoond.

Uit het programma dat ons door den actieven Luitenant ter Zee 2e klasse J. de Goederen werd toegezonden, blijkt dat heel wat werk moet zijn verricht ter voorbereiding van deze uitvoeringen.

Er zullen tien taferelen ten tonele worden gebracht en elk tafereel slaat op een ander land, namelijk: Nederland, Noorwegen, Rusland, Zwitserland, Perzië, Arabië, Zuid-Afrika, Noord-Amerika, Mexico, en tenslotte Curaçao. Voor vele decors en costuums moest gezorgd worden. Daarbij komt nog grime, verlichting en kappen. De regie is in handen van den Heer D. T. de Jong. Verschillende der medewerkers hebben op het gebied van revues reeds een zekere bekendheid verworven. Conférenciers zijn bijvoorbeeld de Heren A. v.d. Berg en W. J. Geerling. De Heer B. C. van Leeuwen zal voordrachten houden. Er is een ballet onder leiding van de dames R. E. Froneberger en E. Gerritsma een band onder leiding van den Heer W. Wegman, een koor onder leiding van den Heer C. J. Sengers en een orkest onder leiding van den Heer A. Dimmendaal. Dan zijn er nog een klompendanser, zangers (waaronder Felipe Delvalle) en de onvergelijkelijke Springbokke.

Vooral het orkest, dat uit vele musicerende stadsgenoten is samengesteld, zal een zware taak te vervullen hebben: niet alleen tussen de verschillende taferelen, doch ook voor begeleiding in actie.

Het belooft een reeks schitterende uitvoeringen te zullen worden en de organisatie is zeker in goede handen bij de militairen.

EERSTE VRIJE BLADEN AANGEKOMEN.

Gisteren bezorgde de gouvernementspersdienst ons een authentiek nummer van het vroegere katholieke sluikblad Veritas d.d. 28 September 1944. Thans is het natuurlijk geen sluikblad meer. In de kop staat: „Dit blad wordt gedrukt op persen in het door het Militair Gezag in beslag genomen gebouw Wolfstraat 17 te Maastricht." Zoals men weet konden onder beperkende bepalingen sluikbladen bovengronds gaan verschijnen. Vanzelfsprekend mogen alleen dingen geschreven worden, die den autoriteiten aangenaam zijn, zodat het pas een eerste stapje is in de richting van een vrije pers. Maar in elk geval is de gehate nazieinvloed weg. Wat jammer blijft en in zeker opzicht merkwaardig is, is dat de Nederlandse instanties, die regelmatig deze bladen ontvingen, toen het nog sluikbladen waren, nimmer één exemplaar naar Curaçao hebben doorgezonden. Men kreeg slechts door Londen vervaardigde „gestencilde „uittreksels". En nog kan Londen niet invloed oefenen op de in bevrijd gebied verschijnende bladen of de eerste portie komt over. Wij kregen een nummer van Veritas ter kennismaking en onze collega van de Beurs van het Parool.

Aardig is het berichtje, dat op Grote Verzoendag voor het eerst in Maastricht sedert vier jaren dienst gehouden is in de synagoge.

De verdere inhoud beschrijft de strijd bij Arnhem, de militaire berichten van het militair bestuur en voorts berichten waaruit zou zijn af te leiden, dat verschillende organisaties weer in actie komen. Zo wordt bijvoorbeeld de Katholieke Mijnwerkersbond genoemd de R.K. Politiebond enz.

Wat echter het merkwaardigste van het hele blad is, is dat de kop vermeldt: „9e jaargang no. 4".

SURINAME

WELTER NAAR SURINAME.

Men verwacht, dat Charles J. J. M. Welter in het begin van December een bezoek aan Suriname zal brengen (Aneta).

COMMISSIE VOOR STADSBEHEER ONTBONDEN.

Wij lezen in „De West":

Kort voor zijn aftreden werd door Gouverneur J. C. Kielstra benoemd een Commissie voor Stadsbeheer, die onder voorzitterschap van den Stadscommissaris, een begin zou zijn van een soort Gemeenteraad.

Het is bekend, dat Gouverneur Brons de instelling dezer Commissaris niet geheel in overeenstemming achtte met onze Staatsregeling. Hij berustte echter in de benoeming van zijn voorganger.

Nu echter in de laatste tijd verschil van mening ontstond tussen Gouverneur en Commissie, heeft hij de Commissie ontbonden.

De zaak zal zeker nog een punt van bespreking vormen o.m. in de Staten.

WERELD NIEUWS

JAPANNERS MELDEN VEROVERING VAN ISJAN.

De radio van Tokio deelde mede, dat Isjan en het vliegveld ervan veroverd werden door de Japanse troepen in China. Isjan ligt op ongeveer 75 kilometer ten Westen van Lioetsjou dat eerder door de Japanners genomen werd (New York, (AP) 16.11).

DE DEMOCRATISCHE MEERDERHEID IN HET HUIS.

De Democraten hebben thans 53 zetels meer dan de Republikeinen in het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden, volgens een niet-officiële telling. De mogelijkheid daargelaten dat de stemmen der soldaten in sommige districten de toestand nog zullen veranderen zullen de Democraten 243 zetels hebben in het Huis, de Republikeinen 190, de Progressieven 1 en de Amerikaanse Arbeidspartij 1 (Washington, (AP) 16.11).

HANS THOMSEN IN BERLIJN.

Het DNB maakte bekend, dat Dr. Hans Thomsen, de Duitse Gezant in Stockholm, zich op het ogenblik te Berlijn bevindt om verslag uit te brengen. Dit onderstreept de berichten omtrent de spanning, welke de laatste tijd tussen de Duitse en Zweedse regeringen bestaat. Men herinnere er aan, dat Duitsland onlangs ook zijn gezanten in Portugal en Spanje heeft teruggeroepen en bekend gemaakt heeft, dat zij niet naar het Iberisch schiereiland zullen terugkeren (New York, (AP) 16.11).

PAASIKIVI PREMIER

J. P. Paasikivi is benoemd tot premier van Finland. Zoals men zich herinnert is Paasikivi de oude vredegezant die geleid heeft tot de wapenstilstand tussen Finland en Rusland. Ehru Castren is afgetreden. In het cabinet van 18 personen zijn 10 nieuwe ministers benoemd, waaronder één communist Y. Leino. Paasikivi is vroeger gezant in Moskou geweest. (Stockholm, (AP) 17.11).

„TERRORISTISCHE JODEN".

Churchill heeft een beroep gedaan op de Joden van Palestina om op te houden met hun terroristische werkzaamheid. Hij deed dit in scherpe woorden en zeide dat een en ander de toekomst van het zionisme kon bedreigen. Elke Jood, man en vrouw en kind moet zijn best doen te zorgen, dat het terrorisme eindigde, zeide Churchill.

Dit geschiedde naar aanleiding van de vermoording van Lord Moyne, den Britsen minister in het Nabije Oosten. (Londen, (AP) 17.11).

LANDBOUW-COMMISSIE CARACAS GEINSTALLEERD.

President Medina installeerde de nationale commissie ter bevordering van de productie. De commissie beheert een crediet van 60.000.000 bolivars, bestemd om de landbouw en veeteelt in Venezuela te bevorderen. Het is nog niet beslist of de gehele 60.000.000 of slechts de helft uit belastingen zal worden gevorderd. In het laatste geval zal de andere helft van de som door een binnenlandse lening moeten worden gedekt. Hoe het geld verdeeld zal worden, is nog niet bekend, maar het ligt in de bedoeling dat het in de vorm van credieten op lange termijn zal worden uitgegeven (Aneta).

DE BROER VAN JOEP.

Ir. C. Nicolas, broeder van den bekenden schilder Joep Nicolas is benoemd tot inspecteur generaal van mijnen in het vrij Limburg. (Aneta)

NEDERLAND

AL 50 — 70.000 MANNEN ONTVOERD.

De Nederlandse Regeringsvoorlichtingsdienst te Londen deelde Donderdag mede, dat uit ondergrondse bron gebleken is, dat gedurende de laatste dagen tussen de vijftig en zeventig duizend mannen van 17 tot 50 jaar door de nazies werden weggevoerd te 's Gravenhge, Leiden en Rotterdam. Men weet dat velen van deze personen op Rijnschepen naar Duitslnd zijn gevoerd: anderen werden met militaire treinen weggebracht.

DE MOORD IN HEUSDEN.

De Burgemeester van het Nederlandse stadje Heusden verklaarde, dat de Duitsers opzettelijk 135 vrouwen, kinderen mannen gedood hebben toen zij het Stadhuis opbliezen. Dit was een der wreedste daden die zij in Nederland hebben gepleegd. De Burgemeester zeide, dat hiermede één-vijfde van het zielental van de stad werd weggevaagd. „Het was verschrikkelijk, verschrikkelijk" zeide hij. „De nazies wendden voor, dat zij onze mensen hielpen om hen een schuilplaats te bieden tegen de granaten van het Britse geschut toen zij zelf een lading springstoffen ontstaken waardoor 135 van de 200 personen in de kelder van het stadhuis gedood werden" (Heusden, (AP) 16.11).

HELDENVERHAAL UIT TERNEUZEN.

Francien was duizend nazies t'erg.

De 22-jarige telefoniste, Francien de Zeeuw, was de heldin van het stadje Terneuzen tijdens de Duitse bezetting en de Geallieerde bevrijding van Zeeuws Vlaanderen.

Gordon Holman, oorlogscorrespondent van de „London Evening Standard", die zelf met haar gesproken heeft, vertelde haar geschiedenis.

Nog slechts weinige dagen tevoren was zij in Duitse handen en verwachtte elk ogenblik te worden doodgeschoten. Vele Nederlandse vaderlanders die Holman sprak waren vol lof over de moed van het meisje dat maanden lang haar leven gewaagd had door belangrijk werk voor de ondergrondse beweging te verrichten. Toen de Duitsers mannen begonnen op te roepen voor de gedwongen arbeid, verzetten de Nederlanders zich hier sterk tegen. Grote aantallen jongemannen „verdwenen" eenvoudig en alle pogingen van den vijand om ze op te sporen, mislukten. Zij leefden ondergronds en het grote vraagstuk van de organisatie, die voor hen verantwoordelijk was, bleef hoe hen te voeden en te kleden. De rantsoenen, die door de Duitsers verstrekt werden, waren niet voldoende om hun vrienden van het nodige te voorzien.

De Nederlanders organiseerden daarom gedurfde overvallen op gebouwen, waar de rantsoeneringskaarten bewaard werden. Bij een overval alleen bemachtigden zij 48.000 rantsoeneringskaarten.

Kaarten in haar kleren genaaid.

Francien, een aardig uitziend meisje met grote blauwe ogen, was hoofdzakelijk verantwoordelijk voor de verspreiding van de kaarten in een groot deel van het land. Met de kaarten tussen haar kleren genaaid, maakte zij grote treinreizen, terwijl het altijd mogelijk was, dat de Duitsers plotseling een uitgebreid onderzoek zouden instellen. Zij wist, dat zij als zij ontdekt werd, doodgeschoten zou worden. Eerst wist zelfs haar eigen moeder niet welk gevaarlijk werk haar dochter deed; later hielp zij haar erbij en samen hielden zij mensen verborgen, die gezocht werden.

Na de invasie van Frankrijk werd het mogelijk van tijd tot tijd wapens te krijgen van Duitsers, die niet meer vechten wilden. Francien nam op zich deze te verzamelen. Zij werd lid van het ondergronds bestuur, maar kort voor de aankomst van de Polen en Canadezen werd zij door de Duitsers gevangen genomen. Zij vergaderden toen in een boerderij, waar zij door een nazie officier ontdekt werden, terwijl tevens een grote voorraad wapens gevonden werd. Francien werd van haar vrienden gescheiden en een Duitse bewaker zeide haar, dat zij doodgeschoten zou worden.

Maar de Duitsers waren toen al in zware gevechten gewikkeld met de Geallieerde troepen en hadden niet veel tijd om naar de gevangenen te kijken. Verscheidene dagen werd het meisje, dikwijls onder zwaar artillerievuur van de ene plaats naar de andere gebracht. Tenslotte waren de Duitsers in zo'n wanhopige positie gebracht, dat zij zeiden, dat wij maar moesten zien er tussen uit te komen. Zij wist te ontsnappen samen met een metgezel, die vlak naast haar werd doodgeschoten bij hun pogingen een smal stuk Niemandsland over te steken. Nog was dit meisje, dat wel stalen zenuwen moet hebben, niet klaar met haar werk. Toen zij in de Canadese linies kwam, hadden zij daar bepaalde inlichtingen dringend nodig. Zij bood zich onmiddellijk als vrijwilligster aan, keerde naar het door den vijand bezette gebied terug en wist haar opdracht met succes uit te voeren (Aneta).

LIJST VAN JOODSE NEDERLANDERS TERUGGEVONDEN IN HET BEVRIJDE GEBIED.

De Heer en Mevrouw Andriesse (Cuyk) met dochter; Abraham de Jong en Elly de Jong Wyler met baby van 8 maanden; Louis Jacq Baas en Engeline Baars-Rozelaar met kind van 4 jaar; Dr. I. Sprangenthal met vrouw en kind; Friede Laub en Abraham Laub, vroeger Frankfort a. Main; Sophia Rozelaar-Zurel; Mevrouw Sophia Vos (Cellierstraat) met zoon 16 jaar niet bij haar; Louis van Meer en echtg. Sarphatipark; Mevrouw Pach, Leeuwenstraat, Hilversum; M. Zwanenberg en echtg. Oss; Guus Hes en Eva Hes Gosschalk Oss; Nachum Chapiro, Palestina, Den Haag; Heer Bemberg, Rotterdam; Susie Glaser, Nijmegen; Heer en Mevrouw Hertog van Thijn, Maastricht; Reserve Kapitein van der Rhoer, 's Hertogenbosch; allen te Amsterdam.

Tweede lijst.

De Heer V. van Spiegel, Oss; Mejuffrouw Sara Herbst, Oss; Leo van Zwanenberg met vrouw en dochter Jeny, Oss; Simon den Hartog, met vrouw en zoon, Oss; Eva Beek-Hes, Oss; Dr. Guss Hes met vrouw en kind, Oss; Sammy Hes Oss; Roosje Hes, Oss; Ies van Dijk met vrouw en 2 kinderen, Oss; Sam Colthof met vrouw en kind, Oss; Izak Zilverberg met vrouw en dochter, Oss; Mevrouw O. Frank met zoontje, Oss; Dr. Damby, Oss; Heer en Mevrouw J. Elehan; Erich Vos (vroeger uit Höngen bij Aken); Mevrouw Mina Toncman; Sophie Toncman; Heer en Mevrouw Cohen, Berg met 2 dochters, Deventer; Max Epstein en Herm Epstein en vrouw, oorspronkelijk Goch later Oss; Abraham Meyer, Bosschestraat 13, Scheveningen; Ida Hirnheimer uit Bamberg, geb. 15.11.88; Willy Würzburg, Hertha Würzburg en Ruth Würzbrug, Amsterdam; Rosa Spangenthal kind en Dr. I. Spangenthal en vrouw (al op de vorige lijst): Louis van Meer en vrouw, Sarphatipark, Amsterdam, Mevrouw wed. Prof. Ornstein en zoontje Thys Ornstein, Utrecht; Heer en Mevrouw Blijdenstein en Mevrouw Blijdenstein—de Jong, beide Tiel; Ben Frank, Plant Kerklaan 35, Amsterdam; Nathan Minco, 41 Lange Hezelstraat, Nijmegen.

Derde lijst.

Ans Elisabeth Andriesse 8.1.35 Eindhoven; Bertha Andriesse 16.5.28, Eindhoven; Karel Wolf Andriesse 2.8.95, Eindhoven; geh. met Belia Docters, zie verder; Marianne Andriesse 5.12.29, Eindhoven; Jenny Arensburg 21.4.29, Eindhoven; Jenny Arensberg 21.4.71; Emanuel Bamberg (Den Haag) 22.10.12 Eindhoven; Johanna Barend (Amsterdam) 23.12.31 Eindhoven; Vogelina Barend (Amsterdam) 8.1.8, Eindhoven; Else Baumgart Weteirngschans 96, 25.9.02, Eindhoven; Herman Jonas van Beem 3.5.00, Eindhoven; geh. m. Caroline Bettie van Hasselt, zie verder Heemsteedsche Dreef 96, Heemstede; Else Behmack 20.11.85, Eindhoven Joden Breestraat 68 Amsterdam; Herta Luise Berend 28.4.13 Geh. met Alexander Kan, zie verder Eindhoven; Clara Benjamin 24.3.68 Eindhoven; Werner Rudolf Benjamin 30.7.27 Eindhoven; Abraham Benjamins 27.11.27 's Hertogenbosch; Magdalena Helena Benjamins 6.6.04 geh. met Abraham v. Frank, zie verder; Maurits Benjamins 10.6.01 Eindhoven; Sientje Benjamins 25.8.31 v.d. Wegensingel 's Hertogenbosch; Jacob Benninga 8.10.17 Eindhoven; Jakob Benninga 14.11.06 Eindhoven; Lena Benninga Deventer 29.6.19; Sander Benninga Deventer 30.11.35; kl. Ovenstraat 36; Zjudie Benninga 28.9.12 Eindhoven; Charel Berets 12.6.72 Eindhoven geh. m. Lina David, zie verder; Henriette ter Berg, Amsterdam 11.8.02 Uiterwaardenstraat 374; Salomon Berreklouw, Amsterdam 21.12.19 Molenbeekstraat 24; Meta Bernhardt 17.1.14; Femma Biet, Amsterdam 29.2.04; Mozes Biet, Den Haag 11.10.79; Clara Blazer, Den Haag 25.10.18 Trompstraat 58; Fonny Bloemhoff 21.6.02 gehuwd m. Karel Italië, zie verder; Elisabeth Blog, Amsterdam 8.6.26 Eemstraat 18; Joachim Blog, Amsterdam 24.6.21; Tobias Blog, Amsterdam 10.3.96 (trouw in Polen); Bernard Blomhoff 7.7.64 Eindhoven; Bernard Blomhoff 5.12.04 Eindhoven; Caroline Selma Blomhoff 3.8.89 Eindhoven; Celina Blomhoff 3.8.94 Eindhoven; Maurits Blomhoff 14.11.69 Eindhoven geh. met Caroline v.d. Heim, zie aldaar; Coenraad Bohemen 25.2.10 Eindhoven; Josefine Bouscher 16.1.71 Eindhoven; Jacob Braaf 21.6.72 Eindhoven geh. m. Robertine Güggenheim, zie verder; Ignacz Brand 28.12.88 geh. m. Frieda Knopf te Londen; Rosa Brand 12.6.90 geh. m. Moritz Hass, zie aldaar; Maurits Brilleslijper 26.2.04 Amsterdam Andreas Bomstraat 5; Isaac Cardozo, 18.6.08 Wieringermeer; Francois Citroen 31.12.25 Den Haag, Anna Paulownastraat 36; Ella Cohen 10.6.89 Eindhoven; Ernst Abel Cohen 9.2.85 Dordtrecht; Mozes Cohen 20.12.99 Eindhoven; Betsy Cohen 2.5.18 Eindhoven; Herman Maurits Abr. Culp 6.8.89 Eindhoven, Abraham van Dam 17.8.78 Eindhoven; Cato van Dam Amsterdam, Therese Schwarzplein geh. met Abr. Halberstadt, zie verder; Sara van Dam 23.7.8 Amsterdam Stadionkade 126 geh. ma Philip Max v.d. Heyden, zie verder; Sara Bertha Danneboom 3.6.77 Eindhoven, Wed. B. van Thijn; Lima David 28.8.83 Eindhoven, geh. m. Charel Berets; André Davidson 12.6.13 Rotterdam Mathenesserdijk 275; Bertha Denneboom 30.9.26 Zwolle, Vondelkade 45; Esther Denneboom 9.9.24; Joseph Diependaal 29.8.26 Amsterdam; Mathijs Diependaal 3.2.86 Amsterdam; Anna Docters 25.7.05 Eindhoven; Belia Oocters 21.7.99 geh. m. K. Andriesse, zie boven; Abraham David Domb 5.1.04 Amsterdam, Blasiusstraat 71; Salomon Tobias Domb 19.2.35; Gerd Eichenwald 2.6.30 Eindhoven; Eva Eisner 29.10.24 Eindhoven; Jacob Kurt Eisner 28.4.90 geh. m. Erna Grünenthal, zie verder; Ruth Eisner 10.6.20 geh. m. W. Grünfeld, zie verder; Aaltje Ekstein 23.9.27; Esther Ekstein 23.9.27; Hartog Ekstein 30.9.28; Lazarus Ekstein 25.8.03 geh. met Rosa Sleutelberg; Lea Rosa Ekstein 8.6.41; Levie Ekstein 12.6.32; Nico Ekstein 20.9.36; Rudolph Ekstein 6.2.39; Selma Ekstein 21.8.34; Dilia Elzas 9.4.85 geh. m. S. Engers, Winschoten, zie verder; Fritz Heinz Emgel 27.3.94; Rosa Sophie Engers 10.1.14 geh. m. D. A. Hamburger; Simson Engers 30.1.87 geh. m. D. Elzas, zie boven; Meta Falkenstein 26.5.10 geh. me. Alb. Marx; Jacoba Frederika J. Frabk 5.10.19 Rotterdam; Abraham van Frank 3.10.93 geh. m. M. M. H. Benjamins, zie boven; Vrouwgina Mina van Frank 20.10.38; Heyman Franken 14.5.21 Amsterdam, Moddermolensteeg 12; Rachel Fransman 2.7.98 Den Haag; Heinz Friedlander 29.5.08; Elisabeth Frieser 24.4.83 geh. m. Hermanus de Winter; Ernst Froehlich 3.1.03; Eva Gans 26.10.73 geh. m. Jos. Wijnbergen; Henriette Elisabeth Gazan 8.2.04 Dordrecht; Nathan Abraham van Geldere 30.3.90 Amsterdam Valeriussraat 47; Anna Gerzon 21.12.8 Bloemendaal; Leonid Godkewitsch 4.7.02 geh. m. Maria Weismann; Michael Godkewitsch 3.7.42; Minna Goldschmidt 4.4.79 geh. m. D. Loewenstein; Julius Gottschalk 21.3.06 geh. m. Berta Katski; Abraham Goudsmit 14.5.25; Ellen Goudsmit 25.1.75 Haarlem Duivenoordestraat 66; Lena Goudsmit 23.10.16 Eindhoven; Fransiska de Groot 4.3.01 geh. m. Isr. de Vries; Wilhelm Heinrich Driessen Elsloo Limburg; Karl Robert Grünfeld 6.3.18; Salomon Grünfeld 6.11.75 geh. m. Mathilde Spanjaard; Werner Grünfeld 16.12.13 geh. m. R. Eisner, zie aldaar; Yvonne Grünfeld 12.5.43 Waalre; Erna Grünthal 13.11.97 geh. m. J. K. Eisner, zie aldaar; Gudula Elza Grunwald 27.9.13 Amsterdam, Trompenburgstraat 3711; Robertine Guggenheim 10.1.71 geh. m. Jacob Braaf; Markus Don Gurfein 22.9.13 geh. m. Zilla Miodecki; Paula Gurfein 8.9.37; Ria Gurfein 30.7.42; Robert Gurfein 30.7.42; Salomon Gurfein 1.10.11 echtg. v. F. R. Rapoport; Lydia Haas 2.7.25; Abraham Halberstadt 22.4.83 Amsterdam, Therese Schwartzplein 33; Clara Cato Hartog 21.9.35 geh. m. C. van Dam zie aldaar; Henri John Julius Hartog 10.1.39; Rozalie Clara Hartog 26.9.4 Oss, Smalstraat 7; Saartje Hartog 5.11.98 Prins Mauritsstraat 8, Gouda; Jacques Josef Hartogs 21.2.82 geh. m. Johanna Schwartz; Moritz Haas 21.1.93 geh. m. Rosa Brand; Caroline Betsie van Hasselt 10.10.08 geh. m. H. van Beem zie boven; Hannie Heertje 3.9.39 Amsterdam; Antonia Elisabeth Heertjes 9.7.17 's Hertogenbosch; Carolina van der Heim 3.9.68 geh. m. Maurits Blomhoff; Mina van der Heim 5.11.78; Lea Hekster 29.1.97 Scheveningen; Theresia Heumann 30.7.00 geh. m. Eichenwald; Walter Julius Hermann 10.7.21; Jetta van der Heyden 22.12.06 Arnhem, Rijnstraat 28, geh. m. M. de Groot; Philip Max van der Heyden 23.9.09 Amsterdam Stationkade, geh. m. S. van Dam, zie aldaar; Max Heydt 2.7.92; Max Heymann 23.4.95 geh. m. Else Prins; Rudolf Heymann 9.11.22; Karel Italië 8.4.95 geh. m. Fanny Eloenhoff; Helma Jocob 31.3.79 Wed. Tobias; Henriette Jacobsohn 18.3.92 echtg. v. J. Thalmann; Ludwig Jacobi 7.10.05 Amsterdam geh. m. R. Löwenstein; Simon de Jong 12.2.90 geh. m. Johanna v. Straten; Henri de Jongh 25.11.88 geh. m: Emilie Zwolle; Alexander Kan 7.10.03 Mendel; Theresie Judels 2.8.07 geh. m. Herta Luise Berends; Willi Max Kan 7.5.38; Elisabeth Kann 23.12.30 Dordrecht Hollinclaan 34; Judith Sophie Kann 28.7.34 Dordrecht.

VROUWEN HULPKORPS IN BRUSSEL.

Een bericht uit Brussel meldt dat het Nederlandse Vrouwen-Hulpcorps Woensdag in België aankwam op weg naar bevrijd Nederland. Zij werden in België verwelkomd door Generaal Majoor Kruls, chef staf van het Nederlands Militair Gezag in Nederland. De leden van het cops hebben een maandenlange oefening in Engeland ondergaan ten einde behulpzaam te zijn bij de wederopbouw en het repatriatiewerk in haar vaderland. Zij dragen de uniform van het Nederlands Rode Kruis.

De ondergeteekende betuigt hierbij mede namens de overige familieleden dank aan allen, die blijken van belangstelling en deelneming hebben betoond gedurende de ziekte bij en na het overlijden van den Heer.

George A. Lansing

in het bijzonder aan de directie van de N. V. Cur. Petr. Ind. Mij. en aan den Wel Eerw. Heer Dominé der Evang. Broeder Gemeente voor zijn troostvolle worden aan het graf. Verder aan den Chirurg F.v.d. Stadt, Directie en Personeel van het Sanatorium voor hun kundig een humane behandeling.

Uit aller naam,

Wed. P. C. Lansing
Rijheemon

ONS KONINKRIJK

KONINGIN EN VIERDE TERMIJN.

Hare Majesteit Koningin Wilhelmina heeft aan President Roosevelt het volgende telegram gezonden: „Ik bied U en Mevrouw Roosevelt mijn beste wensen aan voor de vierde termijn, waarvoor Uw land U geroepen heeft. Ik ben blij, dat deze toekennende onderscheiding U bedoont voor alles wat Gij voor de zaak van de Verenigde anden hebt gedaan.

PATER KUYPERS TOT NEDERLAND.

Aan de radio-toespraak dezer dagen gehouden door Pater Stephanus Kuypers C.ss.R. Provicarius Apostolicus van Suriname, ontlenen wij o.a.

Het is met diepe ontroering en met het hart overvol van jachtende gedachten en gemengde gevoelens, dat wij van het vrije Nederlandse gebiedsdeel Suriname uit een woord richten tot u, bewoners van de op den vijand heroverde vaderlandse steden en dorpen.

Suriname is vrij; dit onderdeel van het Nederlands gebied bleef gespaard voor elke rechtstreekse aanval van den vijand; onze Nederlandse vlag waait er vrijuit en onbetwist.

Evenwel met stille weemoed en in machteloze ontzetting hebben wij gedurende de vier jaren na de overrompeling, de bezetting en de onderdrukking van Nederland door den overweldiger de berichten opgevangen en verwerkt, die naar hier werden vrijgegeven. Wij besefzen het, onze reactie op die door de onzen in het moederland doorgemaakte verschrikkingen, was als een nare en vreselijke nachtmerrie, vergeleken bij de ontzettende werkelijkheid, die gij moest beleven,

Met bewondering hebben wij telkens opnieuw vernomen van uw ongeschokt Godsvertrouwen, uw moedig gedragen leed en uw heldhaftige offers gebracht voor God, vaderland en vrijheid.

Met groeiende ontzetting moeten wij nu de laatste weken van verre getuigen zijn van het ontzaggelijk leed en de hemeltergende ongerechtigheid, die ons volk wordt aangedaan door den godvergeten vijand, nu het vaderland tot een bloedig strijdtoneel is geworden niet alleen, maar ook opzettelijk en stelselmatig wordt getyranniseerd en doelloos aan overstroming, uithongering en totale ontbering wordt prijsgegeven.

Onderdrukte en tot het uiterste beproefde landgenoten, heeft het niet allen schijn, alsof ook God in de hemel ons heeft vergeten, het onrecht ongehinderd laat zegevieren en gerechtigheid en onschuld ongestraft en ongewroken laat vertreden? Komt het niet op in ons hart en welt het ons niet naar de lippen als een kreet van vertwijfeling het woord van den Psalmist: „Exsurge, quare obdormis, Domine? — Rijs op, waarom sluimert Gij, o Heer?"

Maar neen dierbare vaderlanders, christenen, onze Moeder de heilige Kerk bezielt ons vandaag, met een vertrouwen, dat niet geschokt wordt noch versaagt, ook niet in de grootste beproeving en bij het ergste onrecht. Wij baden deze morgen in de Introïtus der H. Mis: „Aan Uw wil, o Heer, is alles onderworpen, niemand is er die aan Uw wil kan weerstaan; Gij immers hebt alles gemaakt, hemel en aarde en alles wat des hemels omvang omsluit. Gij zijt de Heer van al het geschapene."

Uit deze hoogste nood, machteloos overgeleverd aan bruut geweld en aan de onmenselijke willekeur van den overweldiger, kan God, en ook God alleen, ons nog redden.

Onze hemelse Vader kent het onrecht, dat ons volk wordt aangedaan: Hij ziet en aanschouwt ons tobben en lijden niet alleen, maar Zijn Vaderhart is er ook innig mede begaan, indien wij dit leed en die beproeving dragen in gelatenheid en vertrouwende onderwerping aan Zijn H. Wil.

Onze Heilige Vader, Paus Pius XII, zegt: Nooit wellicht in de geschiedenis der mensheid zijn er uren van beproeving geweest, die zo geëigend waren om te dienen ofwel tot geestelijk gewin en voortgang ofwel tot verlies en ondergang. De Paus wijst op de grote troost die ons heilige Geloof ons biedt in deze rampspoed, als het leert, hoe dood en lijden van dit leven hun bitterheid verliezen voor hen, die met rein en kalm geweten zich herinneren, dat voor den gelovigen Christen door de dood het leven wordt verwisseld niet weggenomen, nadat het huis van dit aards verblijf is ontbonden, in de hemel een eeuwige woonstede verkregen wordt (Praefatie van de Requiemmis).

PLANNEN TOT VORMING VAN EEN LEGER IN NEDERLAND.

Gaf geen antwoord aan Japanner.

Generaal Majoor N. L. W. van Straten, Chef van de Generale Staf van het Nederlands Indisch leger heeft Woensdag te Washington besprekingen gevoerd met Nederlandse autoriteiten toen hij Washington aandeed op weg naar Londen. Plannen worden gemaakt om een leger te vormen in Nederland, dat mede zal helpen aan de bevrijding van Nederlands Indië. Hoewel nog een groot gedeelte van Nederland bezet is, wordt de recrutering in het bevrijde gedeelte reeds begonnen. Men hoopt dat hier reeds geoefende militairen ter beschikking zullen zijn om naar Australië en Nieuw Guinea te gaan, teneinde daar verder opgeleid te worden en zich reeds aan te passen aan het klimaat.

Zij zullen zich daar verenigen met de reeds bestaande Nederlandse en Indische legercorpsen en met de soldaten uit West Indië, die reeds onder bevel van Generaal MacArthur zijn gesteld.

Op Timor heeft Generaal Majoor Van Straten het vliegveld van Dili verdedigd tegen de Japanners; dit was in 1942. De helft van zijn manschappen heeft hier het leven bij ingeschoten. Ondanks de honderden gesneuvelden weigerden de Nederlanders zich over te geven. Ruim een jaar er na voerden de soldaten nog een guerrilla-oorlog tegen de Japanners. Een van de dierbaarste herinneringen van Generaal Majoor Van Straten is een met de hand geschreven vraag tot overgave. De Japanners lieten deze nota aan den Nederlandsen bevelhebber toekomen, maar ontvingen er nooit antwoord op.

LONDEN BELUISTERT DE AVROS.

„Vrij Nederland" deelt mede, dat de uitzendingen van Paramaribo naar Nederland elke dag in Londen worden gevolgd, ondanks het feit, dat er veel fading is. „Vrij Nederland" raadt aan om de namen in familieberichten te spellen; dit zal wel veel tijd kosten, maar het is veiliger (Aneta).

Kerkberichten

Week van 19 Nov. t.m. 25 Nov.

Zo.: Drie en twintigste Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag, die gelijk is aan de vijfde Zondag na het Octaaf van Driekoningen.

Wo.: H. Caecilia.

Vr.: H. Johannes van het kruis, Kerkleraar.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK.

Otrabanda

Pastoor: M.v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9 — Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

H.H. Missen om 6. en 6.30 uur.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai.

Pastoor C.D.v.d. Looy O.P., spreekuren: 8 uur en 19.45 uur. tel. 2170.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: Na de H. Mis, Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:

5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9 — Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Do.: 6.30 H. Mis en Congregatie voor de meisjes.
19.— Aanbidding voor de vrouwen.

Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H. Mis.
7.— Kindermis.
Zo.: 8.30 Hoogmis.
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).

Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).

Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367

spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

5.— H. Mis.
8.— Hoogmis.
19.— Lof.

Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 tot 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

5.— H.Mis.
Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34;

spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30. Zaterdags alleen van 8—9 uur.

Biechten: Alle weekdagen 'smorgens vóór en ná de H.Mis. s'Middags om 15.30 uur.

s'Zaterdags en Donderdags voor éérste Vrijdagen van 15.30 uur af.

Zondag.

5.— H. Mis.
6.30. H. Mis.
7.45 H. Mis voor de schoolkinderen.
8.45 Hoogmis.
19.— Lof met Rozenhoedje.

Weekdagen.
6.30 H. Mis.

De Dominicanen in het Caraïbische Gebied.

IV

Haïti.

Waar de Fransen waren, daar zien wij ook de Franse Dominicanen, zo is het Zuidelijk en Westelijk gedeelte van Haïti een praefectuur onder leiding der Dominicanen. Waren er in het jaar 1694 slechts twee à drie, in 1707 zijn er nog maar vijf Dominicanen, in het jaar 1787 is de groep uitgegroeid tot een groep van 26 Paters. Ieder die de geschiedenis kent van Haïti weet welk een tragische missie dit geworden is. De praefect der Dominicanen Charles Damien Duguet te Port au Prince liet twee „memoranda" verschijnen, een over de tijdelijke toestand der Paters in Haïti en een over hun geestelijke arbeid. Hij heeft veel klachten. Het gouvernement (ancien régime), eigende zich veel rechten toe, doch de inkomsten schenen niet erg ruim. Er zijn wettelijke taxen en de inkomsten van twee bezittingen schenen niet voldoende. Men dreigde zelfs met confiscatie. Honingcultuur hebben de Paters in Haiti gebracht zegt hij, toch het levert hun geen voordeel op, anderen wel.

In zijn tweede memorandum moet hij nog eens bewijzen, dat religieuzen heel geschikt dit werk kunnen doen. Hij gaat verder de macht na van den prefect en de verhouding tot de staat, spreekt ook over het onderricht der slaven. Of het verwijt, dat men uit, als zou de bekering der Haïtianen niet diep zijn gewees; ook de Paters Dominicanen moet treffen, weten wij niet. Wel ziet men bij de opstandelingen eerbied voor de priesters.

De prefect Dugier was naar Frankrijk vertrokken en had als plaatsvervanger Père Nicolaus Viriot achtergelaten, die vanwege de onzekere toestand voor zich ook een plaatsvervanger benoemde in de persoon van Père Lecun. De politiek verhitte de mensen, doch de Dominicanen bleven trouw aan de kerk. Na het bombardement en de inneming van Port au Prince in April 1793 werden de eigendommen van de Dominicanen geconfisqueerd.

Onder de Engelsen (1794-1798) kende men er vrijheid tot de oefening van zijn ambt.

Bij de onafhankelijkheidsverklaring in 1804 schijnt Haïti geheel door de Dominicanen verlaten te zijn,

Haïti werd in 1690 een viceprefectuur onder de Dominicanen, in 1721 een prefectuur. Tot 1778 woonde de prefect te Louanges, daarna te Port au Prince.

Het tegenwoordige dioscees van Cayes viel geheel onder het vroegere Dominicaanse gebied.

Men had de hulp der Engelsen ingeroepen, doch bij een overval der republikijnen nam men ook Pater Viriot gevangen en na een gevangenschap van elf dagen werd hij ter dood veroordeeld. Hij hoorde zijn medegevangenen biecht, het betreurend zelf niet te kunnen biechten en zong met vaste stem, toen men hem naar de plaats der [illegible] rechtste ling voerde Domine salvum fac regem"

Pater Lecuns opvolger was in Port au Prince gebleven en maakte in een brief de dood van Père V[illegible] [illegible] prijst het gedrag van Koning George III van Engeland die de goedheid had om te helpen.

Hij wil het onderricht van het volk in goede handen geven. Deze woorden wijzen er natuurlijk op, dat hij toegeeft dat er slechte priesters waren, die hun plicht niet kenden. Lecun was toen nog in Port au Prince, doch als hij later de stad verlaat met medeneming van de Heilige Vaten, dan heet het in de omgeving van Toussaint: „Die Père Lecun kan niet anders zijn dan een geheim agent van de Engelsen". Hij vertrok naar Jamaica blijkbaar om dichtbij te blijven en de talrijke vluchtelingen daar te helpen.

JAMAICA.

Een Dominicaanse Abt.

Hij heeft op Jamaica gewerkt tot het jaar 1807, nadat hij zelf prefect was geworden van het eiland. Jamaica telde niet veel katholieken.

In de oude tijd, bedoeld is de Spaanse tijd, voordat de Engelsen Jamaica veroverden, was het eiland gesteld onder een, hoe vreemd het ook moge klinken, een Abt. De eerste Abt, die naar Jamaica kwam, was een Dominicaan met de titel van Abt van Jamaica. Het was de bisschop van Cuba, Michael Ramirez (1528). In La Vega op Jamaica was er in die tijd ook een klooster van de Paters Dominicanen, doch in het jaar 1582 heet het zeer arm te zijn, er zijn slechts twee Paters.

Een orkaan vernielde het klooster in het jaar 1597. Daarna is Jamaica blijkbaar door de Dominicanen verlaten. Men ziet er geen Dominicanen meer voordat er Lecun komt, om er zijn ballingschap te slijten. Onder hem leefde het katholieke leven er weer op, hij ontving uit Rome vooral steun van den lateren eersten Bisschop van New York, den Dominicaan Concanen. Na zijn dood kwam er een andere Dominicaan naar dit eiland, weer een balling nl. Pater Ramon Torres y Estans weggevlucht uit Carthagena voor de Spanjaarden Wij weten niet hoelang hij er bleef en of hij er werkzaam was.

Men kent sinds het jaar 1911 de Zusters Dominicanessen op het eiland Jamaica.

DE KLEINE EILANDEN.

Wat de kleinere eilanden betreft, wordt in het doopboek op het eiland St. Bartholémy een brief gevonden van de Paters MacDonald en Thomas Devinish, Dominicanen, waarin ze bekend maken, dat Paus Clemens XIII (1758—'69) alle Zweedse, Deense, Nederlandse, Engelse en Franse eilanden onder de zorg van de Dominicanen plaatste. Zij treffen dan ook administratieve maatregelen betreffende de toediening der Sacramenten.

Zo zou dan ook volgens de getuigenis van Père Labat de eerste zorg voor St. Maarten aan de Dominicanen zijn toevertrouwd.

Men ziet in deze gebieden echter ook vele Paters Jezuïeten en Capucijnen. In de jaren 1765 en 1766 werkte op St. Bartholémy een Dominicaan Dalton geheten.

(Wordt vervolgd)